

Jatkuva oppiminen

AKOL vuosikokous
Tuovi Manninen, OAJ

Jatkuvan oppimisen parlamentaarinen työryhmä 9/ 2019-3/ 2023

- Tavoite: työllisyyden nostaminen ja työikäisen väestön osaamisen kehittäminen
- Parlamentaarisen ryhmän linjaukset:
  - Jatkuva oppiminen osaksi työelämää -> mm. työpaikalla tapahtuva oppiminen sekä työelämän ja osaamispalvelujen tuottajien yhteistyön kehittäminen
  - Jatkuvan oppimisen saavutettavuuden vahvistaminen -> mm. ohjauksen ja koulutustarjonnan kehittäminen
  - Jatkuvan oppimisen palvelujärjestelmän luominen -> Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus

Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus

- Osaamispalvelujen kokonaisuus liiaksi hajautunut eri toimijoiden kesken – OKM, TEM, STM
- Palvelukeskuksen tehtävät
  - Tieto-, ohjaus- ja neuvontapalveluiden koordinointi
  - Osaamis- ja työvoimatarpeiden ennakointi
  - Alueellisen yhteistyön tuki
  - Koulutuksen ja muiden osaamispalveluiden valtionavustusten myöntäminen ja hankinta
- Palvelukeskukseen liittyvästä ohjauksesta vastaisivat OKM ja TEM
- OPH:n erillisyyksiköksi syyskuun 2021 alusta lähtien

1. Tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluidenkehittäminen ja koordinointi

- Ensisijainen asiakasryhmä olisi tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluita toteuttavat toimijat
- -> Tavoitteena parantaa tieto-, neuvonta ja ohjauspalvelujen laatua ja yhtenäisyyttä
- **OAJ**: oppilaitosten ja opetushenkilöstön rooli keskiössä ohjaustoiminnassa – ohjaus on opettajan ja opinto-ohjaajan työtä; TE-hallinnon ja oppilaitosten yhteistyötä kehitettävä, ohjausvastuut selkeytettävä, ("ei" reppufirmoille)

2.Osaamis- ja työvoimatarpeiden ennakointi

” Ennakointitehtävä- ja tieto muodostaisivat perustan koko palvelukeskuksen toiminnalle”

- Palvelukeskus olisi ennakointitietoa kokoava, analysoiva ja tulkitseva taho
- Yhteistyö nykyisten toimijoiden, kuten OPH:n, TE-hallinnon, KEHA-keskusten ja ELY-keskusten kanssa, sekä vuoropuhelu työelämän järjestöjen kanssa
- Palvelukeskuksen ennakointi olisi muuta ennakointitoimintaa täydentävää ja kohdistuisi työikäisen väestön tarpeiden tunnistamiseen.
- **OAJ:** Ennakointia on kehitettävä systemaattisesti yli hallinnonalarajojen. Ennakointitehtävä on keskeisessä roolissa palvelukeskuksen toiminnalle.

3. Alueellisen yhteistyön tuki

- Palvelukeskuksen tehtävänä olisi tukea alueellisia yhteistyöverkostoja mm. tietotuotannollaan (mm. ennakointitieto)
- **OAJ:** Ennakointitieto on tärkeää mm. siksi, että alueelliset toimijat pystyvät yhdessä kehittämään toimintaansa pitkäjänteisesti niin työelämän kuin opetustoimenkin näkökulmasta.
- **OAJ:** Alueellisissa yhteistyöverkostoissa tulee olla mukana myös työelämän järjestöt.

4. Koulutuksen ja muiden osaamispalveluiden valtionavustusten myöntäminen ja hankinta

Palvelukeskuksen tarkoituksena on kokoamansa ennakoitiedon, millaisia aukkoja nykyisessä koulutus- ja osaamispalveluiden tarjonnassa on

- **OAJ:** Ensiksi koottava systemaattisesti jo olemassa oleva tieto koulutustarjonnasta - hyödynnetään jo olemassa olevaa ja hyväksi koettua

Koulutusta tarjottaisiin pääsääntöisesti työssä oleville ja työvoiman ulkopuolisille, myös maahanmuuttajille

- **OAJ:** pitää selkeyttää, mikä rooli palvelukeskuksella on maahanmuuttajakoulutuksessa, kun samaan aikaan ko. koulutukset ovat agendalla myös kuntakokeiluissa ja kotouttamista koskevassa selonteossa.

4 jatkuu...valtionavustusten myöntäminen ja hankinta

Valtionavustustoiminnalla palvelukeskus rahoittaisi niin sanottua säänneltyä koulutusta (amm, vst, amk, yo); avustuksilla rahoitettaisiin koko tutkintoa lyhyempiä koulutuksia

- **OAJ:** Epäselväksi jää, minkä tahon/ tahojen valtionavustustoiminta on tarkoitus siirtää? Vai onko tämä jatkuvan oppimisen momentille suunnattua rahaa? Täsmennettävä jatkovalmistelussa.

Toinen rahoitusmuoto olisi hankintatoiminta

- Palvelukeskus voisi hankkia sellaista säänneltyä koulutusta, jota koulutuksen järjestäjät voivat olemassa olevan lainsäädännön mukaisesti myydä
- Hankintana voitaisiin rahoittaa myös muuta kuin säänneltyä koulutusta
- Hankintoihin voisivat osallistua myös yksityiset palveluntuottajat
- **OAJ:** hankintatoiminnalle on laadittava selkeät kriteerit, kuten vaatimukset tiloista, laitteista ja opettajien kelpoisuuksista.

5. Palvelukeskukselle esitetty toimivaltaa valtionosuuksien päätäntään

Valtionosuudet ovat luonteeltaan yleiskatteellisia ja rahoituksen käyttöön liittyviä ehtoja ei niihin ole mahdollista asettaa.

Koulutusorganisaatioiden suurta päätäntävaltaa koulutuksen kohdentumisessa ja toiminnan suunnittelussa on pidetty onnistuneena ja mahdollistanut toiminnan pitkäjänteisen suunnittelun.

- **OAJ:** Rahoituspäätöksiä koskevan toimivallan siirtäminen opetus- ja kulttuuriministeriöltä osittain palvelukeskukselle edellyttäisi ohjauksen hajauttamista usealle taholle ja vaikeuttaisi esimerkiksi korkeakoulujen toiminnan järjestämistä kokonaisuutena. Tätä OAJ ei kannata.

6. Hallintomalli

- **OAJ** pitää tärkeänä, että palvelukeskuksen sijaintipaikka olisi OPH:n erillisyyksikkönä: OPH:lla on jo vahva kokemus jo olemassa olevasta toiminnasta samalla myös olemassa olevat toiminta- ja säädösmallit erillisyyksiköstä

Palvelukeskuksen yhteydessä toimisi valtioneuvoston jatkuvan oppimisen ja työllisyyden neuvosto (ministeriöt ja työelämä).

- **OAJ:** Työelämän edustajia tulisi esityksen mukaan olla saman verran sekä työnantajien että työntekijöiden edustajia. OAJ pitää välttämättömänä, että osa työntekijöiden edustajista on opetushenkilöstöä. Tämä on oleellista työelämän ja oppilaitosten yhteistyön vahvistamiseksi.

